

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM

Hadtudományi Doktori Iskola

Bodoróczy János

A különleges erők logisztikai támogatása és annak fejlesztési lehetőségei

című doktori (PhD) értekezésének szerzői ismertetése és
hivatalos bírálatai

Külső konzulens: Dr. Porkoláb Imre dandártábornok (PhD)

Témavezető: Dr. habil. Horváth Attila alezredes CSc.
egyetemi docens

Budapest

2017

A TUDOMÁNYOS PROBLÉMA MEGFOGALMAZÁSA

A gyorsan változó világ új kihívásaira való reagálás szükségességét már számos helyen leírták. A változásokat a Magyar Honvédség (a továbbiakban: MH) sem hagyhatta figyelmen kívül. A 2003-ban elvégzett védelmi felülvizsgálat után, a haderő átalakítás egyik eredményeként létrehozta a különleges műveleti képességet. Ahhoz, hogy a szervezeti és gondolkodásmódbeli átalakítások és alkalmazott eljárások változásai ne csak rövidtávon érvényesülhessenek, a logisztikai támogatási elvek, szabályzók, illetve eljárásrend (módszerek) modernizálása-, átgondolása is szükséges. Ennek hiányában végrehajtott átalakítások csak átmeneti és rövidtávú eredményeket hozhatnak, közép- és hosszútávon azonban komoly veszteségeket okozhatnak. Ezt csak úgy tudjuk elkerülni, ha figyelembe vesszük a logisztikai támogatás rendszerét is. A cél lényegében nem változott: a lehető legmagasabb szintű logisztikai támogatás biztosítása a lehető legalacsonyabb költséggel. A logisztikai támogatás új elmélete, szabályzói, eljárási rendjei, módszerei és technikai lehetőségei segíthetik a cél megvalósítását.

Új hadviselési elveket alkalmaznak valamennyi hadszíntéren, mely előre vetíti a fegyveres küzdelem alapvető megváltozását a katonai műveletek minden kategóriájában. Ennek következtében alapvetően megváltozik a haderő felépítése, és logisztikája is. Az alapvető tudományos probléma, hogy a különleges műveleti képesség elméletének és a gyakorlatban történő alkalmazásának a kidolgozottsága jelenlegi formájában és tartalmában nem felel meg a korszerű igényeknek. Ezek alapján úgy ítélem meg, hogy a vizsgált témakör logisztikai területen is tudományos alapon nyugvó elemzéseket, megállapításokat, következtetéseket és megoldási javaslatokat igényel. 2001-ben még eretnekségnek számított a magyar különleges műveleti képességet megemlíteni. 2017-ben már nem vitatjuk a különleges erők létjogosultságát. Az értekezéssel igazolni kívánom a különleges művelet specifikus logisztikai támogatás szükségességét, és megvalósíthatóságát.

HIPOTÉZISEK

A kutatási téma feldolgozása során az alábbi hipotéziseket fogalmaztam meg:

- A különleges erők támogatási rendszerének a hagyományostól lényegesen eltérő követelményei is vannak, tehát a konvencionális logisztikai támogatási eljárások kibővítésére van szükség annak érdekében, hogy az MH hatékonyan meg tudjon felelni a különleges műveleti erők támogatási követelményeinek.

- Az MH logisztikai támogató rendszere, és a különleges erőket közvetlenül támogató logisztikai alegységek korlátozottan képesek a különleges erők követelményrendszerének megfelelő logisztikai támogatás biztosítására, tehát a különleges erők logisztikai támogatási rendszerében képességihiány áll fenn.
- Az MH logisztikai rendszere elsősorban harcászati szinten végrehajtott szervezeti változtatás után képes a hatékony, különleges művelet specifikus logisztikai támogatásra.
- Az új, tudományos alapú megközelítés kihat a különleges erők logisztikai támogatását érintő doktrínális alapelvekre, melynek eredményeképpen a különleges művelet specifikus logisztikai támogatás alapjai részlegesen újraértelmezhetők, emellett a szervezeti változások közvetetten fejlesztik az MH logisztikai támogatási rendszerének együttműködési képességét.
- A különleges erőket támogató logisztikai szakbeosztású katonák kiképzésének a különleges erők kiképzéséhez való hangolása fokozza a logisztikai alegységek – ezáltal a különleges erők bevetettségét.
- A különleges erők támogatási rendszerének hatékonyság növelése érdekében közvetlenül felhasználhatóak a polgári stratégiafejlesztési eljárások.

KUTATÁSI CÉLOK

Alapvető kutatási célom bizonyítani, hogy az MH logisztikai támogató rendszere nem elég hatékony a különleges erők logisztikai támogatásában. Célom elemezni annak a lehetőségét, hogy működő különleges művelet-támogató rendszerek hogyan adoptálhatók a hazai viszonyok között. Meghatározom azokat a fejlesztési lehetőségeket, elveket, és területeket, melyek hatékony különleges művelet specifikus logisztikai támogatást eredményeznek. Törekedem annak feltárására, hogy az MH logisztikai támogató rendszere hogyan képes megfelelni a különleges erők speciális igényeinek, és követelményeinek. Ennek érdekében célom annak feltárása, hogy a doktrínákban rögzített logisztikai támogatási alapelvek hogyan jelennek meg a különleges műveleti erők logisztikai támogatásában. További célom olyan (polgári és katonai) logisztikai megoldások kutatása és vizsgálata, amely az MH különleges erői logisztikai támogatásának hatékonyságát fokozza, ezáltal hozzájárul az MH különleges műveleti képességének fejlesztéséhez.

KUTATÁSI MÓDSZEREK

A kutatási módszerek megválasztásánál a különös (részleges) módszerek közül többfélélt alkalmaztam. Erre azért volt szükség, mert a téma feldolgozása megköveteli egyrészt az összehasonlítást más országok rendszereivel, másrészt a már meglévő rendszerek analizálását. Arra törekedtem, hogy az Egyesült Államok szárazföldi haderőnem-különleges erők fejlődési folyamatát is áttekintsem, párhuzamot vonva az MH különleges erőinek fejlődésével. A sajátosságok megismerésére az elméleti-logikai kutatás módszerei közül elsősorban az analízis módszerét követtem. Erre azért volt szükség, mert a rendszer bonyolultsága igényli azt, hogy alkotóelemeire bontva, az egyes elemek közötti kapcsolatokat is feltárva szerezzek pontos információkat az aktuális helyzetről. A különleges erők követelményeinek megismerése, rendszerezése után az összehasonlítás módszerével feltártam, hogy a logisztikai támogató rendszer mely területen nem felel meg a műveleti követelményeknek. Részleteiben az alábbi kutatási módszereket alkalmaztam:

- a különleges erők tevékenységét-, logisztikai támogatását résztvevőként megfigyeltem;
- tanulmányoztam magyar és idegen nyelvű doktrínákat, szabályzatokat, tanulmányokat, PhD értekezéseket, jegyzeteket, monográfiákat, nemzetközi és hazai tudományos folyóiratokban megjelent cikkeket, interneten fellelhető tudományos igényű tartalomszolgáltatók cikkeit;
- szakértői mélyinterjúkat készítettem, feldolgoztam, és elemeztem a megszerzett információkat;
- elemeztem a különleges erők logisztikai támogatási igényeit;
- összehasonlítottam a magyar különleges erők, és az Egyesült Államok szárazföldi haderőnem-különleges erők logisztikai támogatásának *képességelemeit*;

AZ ELVÉGZETT VIZSGÁLAT TÖMÖR LEÍRÁSA FEJEZETENKÉNT

A téma elméleti, történeti áttekintése

A fejezetben áttekintettem a különleges feladattal megbízott alakulatok, és a logisztika történetét. Külön kiemelve foglalkoztam a magyar különleges műveleti alegység történetével. Feltártam az ellátási lánc szemlélet különleges erőkre gyakorolt hatását. Vizsgáltam az MH logisztikai támogatási rendszerének változásait, és feltártam a különleges erőkre gyakorolt hatásukat. Megfogalmaztam a különleges erőkre vonatkozó alapvető következtetéseket.

A különleges erők szerepe a modern hadviselésben

Ismertettem a különleges erők alkalmazásának általános alapelveit. Erre azért volt szükség, mert ennek segítségével vezettem be a különleges műveleti erők speciális támogatási igényeit. Külön kiemelve foglalkoztam az MH különleges műveleti alegységeivel, és az Amerikai Egyesült Államok szárazföldi haderőnem-különleges műveleti erőivel. A szervezeti elemek ismertetésével alapot teremtettem a képességelemek összehasonlító elemzésére.

A különleges erők logisztikai támogatása

A fejezetben feldolgoztam a különleges erők logisztikai támogatását az MH-ban. Külön kiemelve foglalkoztam a különleges műveleti erők logisztikai támogatással szemben támasztott követelményeivel. Feltártam a doktrínális háttér különleges erők logisztikai támogatására gyakorolt hatásait. Megfogalmaztam az elemzésekből levonható következtetéseket. Ismertettem az Egyesült Államok szárazföldi haderőnem-különleges műveleti erők logisztikai támogatását. Értelmeztem az összhaderőnemi logisztikai támogatásban érvényesülő különleges műveleti sajátosságokat. A szervezeti elemek ismertetésével alapot teremtettem a képességelemek egybevetésére. Összehasonlító elemzés keretében vizsgáltam az egyes képességelemeket. Az elemzések-, és az összehasonlítás eredményét felhasználva újraértelmeztem az MH különleges művelet specifikus logisztikai támogatását.

A különleges művelet specifikus logisztikai támogató rendszer fejlesztése, a logisztikai strégiaalkotási módszerek figyelembevételével

Ismertettem a katonai-, és a polgári logisztika stratégia-alkotási eljárásainak kapcsolódási pontjait. Vizsgáltam az általános versenysztratégiák alkalmazhatóságát a különleges erők fejlesztése érdekében. Feltártam az egyes stratégiák különleges erőkre gyakorolt hatásait. Meghatároztam a különleges erők életciklusait, és az életgörbén elfoglalt helyét. Megfogalmaztam a különleges művelet specifikus logisztika várható hatását a különleges műveleti képességekre.

ÖSSZEGZETT KÖVETKEZTETÉSEK

Az elméleti háttér tanulmányozása alatt a különleges erőkkel, és a logisztikai támogatással összefüggő tudományos értékű munkákat, és doktrínákat tanulmányoztam. A vizsgált nemzetközi és hazai szakirodalmi munkák között voltak esettanulmányok, disszertációk, külföldi-, és magyar doktrínák, nagyszámban külföldi folyóiratokban publikált szócikkek,

szakértői elemzések, a logisztika meghatározó hazai és külföldi képviselőinek a stratégiaalkotási területről készített munkái. A legfőbb gondolat az volt, hogy a támogató rendszereket, a különleges művelet szemszögén keresztül vizsgáljam, és a kiválasztott szempont alapján új összefüggéseket tárjak fel. A különleges művelettel kapcsolatos történeti áttekintés különösen bonyolult volt, amikor azok logisztikai vonatkozásait igyekeztem feltárni. A források döntően az alegységekkel, és a műveletekkel foglalkoztak, a logisztikai támogatásra csak indirekt módszerrel lehetett következtetni. A mai különleges műveleti környezet vizsgálata az előzetes várakozásaimat igazolta, legalábbis ami a források bőségét illeti: a rendelkezésre álló források nagy mennyisége okozott gondot. A releváns és a hiteles források kiválasztásánál a valóság tükrözésére törekedtem, ezért úgy döntöttem, hogy a doktrínákat veszem alapul. Ez egyben azt a lehetőséget is kínálta, hogy a logisztikai támogatással kapcsolatos forrásokat össze tudtam vetni más forrásokkal. Kihívást jelentett annak a problémának a megoldása is, hogy a témával összefüggő információk minősítettek, így azokra egy nyílt PhD értékezésben nem lehet hivatkozni. A különleges művelet specifikus logisztikai támogatás feladatainak feltérképezése különböző szinteken, különböző problémákat vetett fel. A probléma komplexitása miatt úgy döntöttem, hogy a harcászati szintű logisztikai támogatási rendszerre alapozva a doktrínális szabályozást vizsgálom. A logisztikai stratégiaalkotási módszerek hazai és a nemzetközi szakirodalma különösen gazdagnak bizonyult. A felkutatott irodalom tanulmányozásakor arra lettem figyelmes, hogy az új kiadású szakcikkek döntő többsége Salamonné Huszty Anna, és Chikán Attila kutatásaihoz, és publikációihoz köthetők. Az ezredfordulót követő évtized alapvetéseit a később megjelent publikációk nem cáfolták, csak szűkítették azokat a saját vizsgálati szempontjaik szerint. A kutatómunkám első időszakában én is így jártam el, kiindulási alapként kezeltem a szerzők eredményeit. Az évezred elején keletkezett alapértékeket aztán kiegészítettem, így próbáltam új értéket teremteni a különleges erők logisztikai támogatásában. Az említett témaköröket, illetve a menedzsmenttudományok kérdéseit rendkívül érdekes volt vizsgálni a különleges műveleti erők szemszögéből. Erre a kutatási témára utalást hazai, és külföldi szakirodalomban alig találtam. A felkutatott munkák a Six Sigma módszer, és Domboróczky Zoltán marketing logisztika alkalmazhatóságát vizsgáló értekezése, illetve Fodor Árpád elemzése a Value Engineering alkalmazására. A kutatómunkám során, a stratégia menedzsment megközelítés mellett újonnan felmerült a technológiamenedzsment szerinti megközelítés is, mely új vizsgálati szempontot nyújtott a téma elemzéséhez.

A történelmi tapasztalatok bizonyítják, hogy minden korban léteztek olyan katonai szervezetek, melyek az adott kor hadviselési kultúrájától eltérő módszerekkel hajtották végre feladataikat. A történelmi tendenciák vizsgálata, és a közeljövő várható eseményei elemzése alapján prognosztizálható, hogy a különleges rendeltetésű alegységek alkalmazása valószínűleg emelkedni fog, mely a különleges műveleti erőkkel kapcsolatos egyéb képességfejlesztéseket is von magával. A történelmi háttér összefoglalásában a magyar vonatkozású adatokat vizsgálva kiderül, hogy a 2008-ban elkezdett különleges műveleti képesség fejlesztés csak az ahhoz szorosan kapcsolódó elemekre terjedt ki, a munkacsoportban a támogató elemek képviselői nem voltak jelen. A különleges műveleti képesség speciális logisztikai támogatási követelményei - doktrínában - kilenc év késéssel jelentek meg, a támogatás tervezése az alkalmazásfejlesztéssel egy időben nem kezdődött meg. Nem határozták meg a támogató szervezet képességek követelményét sem. A katonai logisztikai történelmi háttér tanulmányozása alatt bukkantam olyan adatokra, melyek alapján arra következtetek, hogy a különleges erőket érintő logisztikai támogatási problémakör a szakemberek számára a 2000-es évek óta ismertek Magyarországon. A hazai szakirodalmi háttér vizsgálata igazolta, hogy tudományos értékű munka a különleges művelet specifikus logisztikai támogatással Magyarországon nem foglalkozik: tehát az értekezés pótolja a különleges műveleti képesség fejlesztésének kezdete óta fennálló elmaradást, Magyarországon először elemzi a különleges erők speciális logisztikai követelményeit. Az esettanulmányok után kutatva megállapítottam, hogy rendszerváltást követő időszakban a logisztikai szervezetfejlesztésre vonatkozó tudományos értékű esettanulmány az MH logisztika történetében nem áll rendelkezésre. A tudományos értékű katonai logisztikai esettanulmányok hiányát újabb kutatási területként azonosítom.

A különleges műveleti képesség, az alkalmazási keretek, a küldetés, és a különleges erők bemutatása útján eljutottam addig a megállapításig, hogy kis létszámú alkalmazott csoport is képes stratégiai feladat megoldására. Ennek a megállapításnak logisztikai szempontból kiemelt jelentőséget tulajdonítok, hiszen a kis létszámból adódóan az adott művelet költsége töredéke egy konvencionális (al) egység alkalmazási költségeinek. Ráadásul a várható eredmény ugyanolyan mértékű, esetleg nagyobb lehet, így a költséghatékonyság követelményei fokozottabban teljesülnek. Az Egyesült Államok különleges erőinek vizsgálata megerősített abban a gondolatban, hogy a képességek közvetlen összehasonlításának nincs értelme, viszont az egyes képességelemek, és a különleges műveleti támogatásszervezés alapelvei kiemelt figyelmet érdemelnek. A rövid, különleges műveleti kitekintés után emellett

megállapítható, hogy a hiányos források miatt a különleges erők támogatási rendszeréről messzemenő következtetéseket nem lehet levonni, azonban a román saját támogató képesség, és a szlovák támogató csoport gondolata figyelemre méltó.

A logisztikai támogató rendszer elemzése után kiemelkedő eredmény, hogy a különleges művelettel kapcsolatos amerikai gondolkodás nagy hangsúlyt fektet a haderónemi képességekre, magas doktrínális szinten elismeri a konvencionális logisztikai támogató rendszer képességhiányát a különleges erők támogatásának vonatkozásában. Mindemellett a különleges műveleti erők logisztikai támogató rendszerének alapja a konvencionális erők logisztikai támogató rendszere. A látszólagos ellentmondást olyan szervezeti elemekkel oldják fel, melyek a különleges művelet specifikus támogatás integrálásáért felelősek a konvencionális támogató rendszerekben, valamint a különleges műveleti parancsnok képes független támogató rendszer működtetésére alapvetően a műveletek korai szakaszában. Az MH logisztikai támogató rendszerének különleges műveleti szempontok alapján történő vizsgálata után arra a következtetésre jutottam, hogy a különleges erők megváltozott műveleti fókuszára ugyanaz a logisztikai támogató rendszer keresi a megoldást, amely a konvencionális erők logisztikai támogatását biztosítja. A különleges műveleti képesség teljes spektrumú támogatása rendkívül szerteágazó képességelemeket követel meg. Jelenleg ezt a támogatást az MH, kizárólag az összhaderónemi képességelemeinek együttes alkalmazásával képes biztosítani. A doktrínális háttér vizsgálata, és a meglévő támogató alegység képességének összevetése arra enged következtetni, hogy az MH 2. KRE logisztikai támogató alegységei nem biztosítják az alapszabályzóknak rögzített követelmények teljesítését. Megállapítom, hogy a logisztikai támogató erők felépítése nem tud hatékony választ adni a különleges műveleti kihívásokra. Megállapítom, hogy a különleges erő támogatásában újfajta megközelítésre van szükség. Az is kijelenthető, hogy az MH összhaderónemi támogatási képességelemei, a különleges művelet specifikus támogatási követelményeket döntően – ám nem meghatározóan – lefedik. A képességek különleges erők számára való biztosítását az integráció fokozására szolgáló szervezeti elemek biztosíthatják. Ezek képesek tervezni, szervezni, irányítani a támogató erők munkáját, valamint hatékonyan tudják integrálni a különleges művelet specifikus támogatási igényeket a konvencionális támogató rendszerbe. Az együttműködő képesség ilyen fokozásával tovább növelhető a többnemzeti műveletbe felajánlott és kiküldött különleges műveleti csoport támogatásának hatékonysága, ezáltal nő annak műveleti képessége. Hangsúlyozni kívánom, hogy a javasolt változtatásokkal, teljes szervezeti átalakítás nélkül érhető el komoly képesség növekedés. A különleges művelet

specifikus támogatás stratégiai-, hadműveleti-, harcászati szinten egyaránt fejleszhető, a strukturált szabályzati háttér megalkotásával, az adott vezetési szintnek megfelelő részletességgel. Az MH Összhaderőnemi Támogatás Doktrínában, és az MH Különleges Műveleti Doktrínában meghatározott képességeknek való megfeleléshez az MH 2. KRE, 34. BLKMZ alkalmazási elveiben lefektetett logisztikai támogatási követelménytámasztás jó alapot nyújt. A jelenleg még hiányzó elveket a hadműveleti szintű logisztikai szabályzók kidolgozásával lehet pótolni. Mindezek mellett megfontolandónak tartom, hogy a különleges művelet specifikus logisztikai támogatásra való felkészülés érdekében, a KFKO rendszerébe keresztképzés jelleggel különleges művelet specifikus kiképzést integráljunk.

Figyelemre méltónak lehet megítélni azt a gyakorlatot, hogy az Egyesült Államok Szárazföldi haderőnem-különleges erők, harcászati-, és hadműveleti szintű támogató szervezetei feladataikat alapvetően a művelet korai fázisában tervezik, mert a hadszíntéri logisztikai hálózat kiépítése után a különleges erők támogatási feladatait a konvencionális támogató rendszerek veszik át. A különleges erők e fajta támogatásszervezési elve a magyar szabályzati, és szervezeti háttérben nem azonosítható. Az elgondolás alkalmazását új lehetőségként azonosítom a magyar különleges erők képességfejlesztésében. A szakirodalom tanulmányozása, és az elemzések elvégzése után megállapítom, hogy az Egyesült Államok szárazföldi haderőnem-különleges műveleti erők logisztikai támogatásának rendszerét a magyar nyelven megjelent publikációk nem érintik. Az értekezés ezzel foglalkozó része tehát pótolja a különleges műveleti képesség fejlesztésének kezdete óta fennálló elmaradást, Magyarországon először elemzi a különleges erők speciális logisztikai követelményeit.

Az alkalmazási keretek, a különleges műveleti követelmények, a vizsgált támogató rendszerek elemzése és összehasonlítása után arra a következtetésre jutottam, hogy mindkét részleteiben vizsgált rendszer különleges erőinek támogatásának jól azonosítható alappillére a haderőnem által biztosított logisztikai támogatás. Az összhaderőnemi képességek mellett, a speciális anyagoknak-, és felszereléseknek, a speciális szolgáltatás-fogadás képességének, a különleges művelet specifikus támogató alegységnek, az integrálhatóságnak, és a beszerzésnek kiemelt jelentősége van. Ezzel a megállapítással meghatároztam a különleges művelet specifikus logisztikai támogatás alappilléreit. Az értekezésben új fogalomként bevezettem a különleges művelet specifikus logisztikai támogatást.

A vizsgálatba, és az összehasonlításba bevont logisztikai rendszerek képességelemeinek elemzése után a további fejleszhető területként azonosítottam a különleges művelet

specifikus logisztikai támogatás integrálhatóságát biztosító szervezeti elemek létrehozását. A szervezeti elem létrehozásának szükségességét abból a megállapításból vezettem le, hogy az MH logisztikai támogató rendszere összhaderőnemi képességeivel fedi le a vele szemben támasztott követelményeket, tehát a támogatás szervezésébe nagyszámú-, és alaprendeltetését tekintve változatos katonai szervezet bevonása szükséges. A hatékony támogatás szervezés megítélésem szerint lehetetlen a különleges művelet egységes értelmezése nélkül, a különleges művelet specifikus támogatás konvencionális szervezetbe való integrálhatóságát, valamint az egységes értelmezést ilyen szervezeti elemek kiemelkedően szolgálják.

A logisztikai támogató rendszer, és az MH 2. KRE vizsgálata után arra a megállapításra jutottam, hogy a logisztikai támogató alegység a vonatkozó logisztikai szabályzók által meghatározott feladatrendszer végrehajtására (logisztikai támogatásra a műveletek teljes spektrumában) nem képes. A probléma megoldására kettő lehetőséget tartok elképzelhetőnek: jelentős támogató képességbeli fejlesztés szükséges annak érdekében, hogy a különleges műveleti erők támogató alegysége megfeleljen a doktrínális követelményeknek, vagy szakítani kell a támogató alegység teljes körű logisztikai támogatási kötelemével. Megítélésem szerint azonban egyik elképzelés sem lehet sikeres az MH különleges művelet specifikus logisztikai támogatásának részleges újraértelmezése nélkül, melyet a vonatkozó fejezetben részletesen kifejtettem.

Az azonosított fejleszthető területek összegezve:

- Stratégiai szinten: a különleges műveletek teljes spektrumát lefedő (többnemzeti) támogató képesség fejlesztése, valamint a különleges erők támogató rendszerének fejlesztése elsősorban a műveletek korai fázisának tekintetében.
- Hadműveleti szinten: a konvencionális logisztika képességhiányát pótló támogató képesség szervezése, a doktrínális háttérben meghatározott különleges művelet specifikus támogatási feladatok szabályzati háttérének fejlesztése, Különleges Műveleti Logisztikai Támogatási Doktrína elkészítése.
- Harcászati szinten: a doktrínális háttérben meghatározott különleges művelet specifikus támogatási feladatok végrehajtására, a különleges művelet specifikus támogatási követelmények konvencionális támogató rendszerbe való integrálására képes szervezeti elemek fejlesztése.

A stratégiaalkotási módszerek tanulmányozása alatt arra a következtetésre jutottam, hogy a terület eredményei felhasználhatók a saját kutatási területemen. A kutatás alatt alkalmaztam a stratégiaalkotás lépéseit. Ennek alapján felhasználtam a felkutatott irodalmakat, az esettanulmányokat, valamint a saját gyakorlati tapasztalataimat, melyeket be tudtam építeni egy stratégiafejlesztési folyamatba. A hazai szabályzati háttér elemzésével bemutattam, hogy a mit vár el a különleges művelet a logisztikai támogatástól, amit szakértői interjúval megerősítettem. A nemzetközi kitekintések alkalmával vizsgáltam, hogy más államok milyen választ adnak a különleges művelet támogatási kihívásaira. Ezt követően az MH különleges műveleti képesség helyzetét határoztam meg. A rendelkezésre álló történelmi források, és stratégiai védelmi kutatások feldolgozása után megkíséreltem a kapott adatokat grafikusán ábrázolni. Az elemzés eredményeként feltártam, hogy a különleges műveleti képesség egy idő-képesség grafikonon ábrázolva hasonlóságot mutat a termék életgörbe diagramokkal. A termék életgörbe diagram elméletet alkalmazva vizsgáltam a különleges erők képesség fejlesztésének lehetőségeit, a logisztikai támogatás színvonal emelésének vonatkozásában, melyet a számításba vehető stratégiai változatok feltárása követett. Az elemzés eredményeinek alapján megállapítottam, hogy stratégiaalkotási módszerek bevonhatók a logisztikai támogatás fejlesztésének folyamatába. A különleges erők logisztikai támogatásával kapcsolatban megállapítottam, hogy az úgynevezett növekedési stratégiát lehet érvényesíteni leginkább, de több menedzsment stratégia elem is felhasználható. A kutatás eredményeként feltártam, hogy az elméletek alkalmazására már volt példa a hadtudomány vonatkozásában, a Six Sigma elmélet gyakorlati alkalmazásával. Rámutattam továbbá, hogy a katonai stratégiaelméletek alkalmazásának vizsgálata az üzleti világban (és fordítva) továbbra is témája a mai neves stratégiakutatási programoknak. Elsőként alkalmaztam a menedzsmenttudományok eredményeit a magyar különleges műveleti képességfejlesztés érdekében. Az összehasonlító elemzés során, illetve a módszertani háttér után kutatva megerősítettem a Pohl Árpád által megfogalmazott gondolatot, miszerint a katonai rendszerek összehasonlítására nem létezik egységes módszertani alap. Úgy gondolom, hogy a benchmarking módszerei jó alapot szolgáltathatnak az összehasonlító módszertan kidolgozására, habár hangsúlyozni kell, hogy a módszer alaprendeltetése a versenytárs-elemzés. Az összehasonlító technika azonosításával is megerősíteni látom a gondolatot, hogy a polgári logisztika eredményeit hiba lenne figyelmen kívül hagyni a katonai logisztikai gondolkodásból.

ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK

- 1. Igazoltam, hogy a jelenlegi doktrínális és szervezeti háttér nem képes a különleges műveletek teljes spektrumát átfogni speciális logisztikai támogató képességgel, tehát a különleges művelet specifikus igények és az MH logisztikai támogató képessége között képességhiány mutatkozik.**
- 2. Hazai környezetre adoptáltam az Egyesült Államok szárazföldi haderőnem különleges műveleti erők logisztikai támogatásának eljárásait.**
- 3. Igazoltam a különleges művelet specifikus logisztikai támogatás hagyományostól lényegesen eltérő követelményrendszerén keresztül a konvencionális logisztikai eljárások kibővítésének szükségességét, meghatároztam a különleges művelet specifikus logisztikai támogatás alappilléreit.**
- 4. Bizonyítottam, hogy a különleges művelet specifikus logisztikai támogatásszervezés doktrínális alapkövetelményei újraértelmezhetőek az időbeniség-, rendelkezésre állás kívánalmi alapján, valamint igazoltam a különleges művelet specifikus logisztikai keresztképzés helyét, és szerepét a kiképzés – felkészítés – képzés – oktatás rendszerében.**
- 5. Elsőként alkalmaztam, és bizonyítottam be a menedzsmenttudományok módszereinek és eredményeinek felhasználhatóságát a magyar különleges műveleti képesség fejlesztésben.**

AJÁNLÁSOK

A vázolt problémák elemzésével, értékelésével a magyar különleges erők létrehozása óta hazai hadtudományi szakirodalomban nem foglalkoztak. Ebben a témakörben magyar nyelvű, vagy magyar szakember által publikált logisztikai tanulmányt, szócikket, elemzést nem találtam. Ez megerősített abban a hitben, hogy a választott témakör napjaink aktuális problémáit fogja át, ezért az értekezést hiánypótló munkának tekintem. A dolgozat hozzájárul a különleges erők támogatásának fejlesztéséhez, képességeinek emeléséhez, a különleges műveleti erőket közvetlenül támogató katonák felkészítéséhez, az MH logisztikai rendszere együttműködő képességének fokozásához, a polgári logisztikai eljárások adaptálásához. Az első lépés a problémamegoldásához a képességhiányra való rámutatás. Ezt követően lehetőség

van a helyes megoldás keresésére, a különleges műveleti parancsnokok műveleti szabadságának kibővítésére.

Megítélésem szerint az eredményeim közvetlenül felhasználhatók a támogatási rendszer fejlesztésében, mely újabb lehetőséget nyújt a magyar haderő számára a további szerepvállalás keresésében. Az értekezés tartalmi elemeit figyelembe véve felhasználható a katonai logisztika alapképzési szak (BsC), a katonai műveleti logisztika mesterképzési szak (MsC), valamint a szakmai-, és előmeneteli tanfolyamok logisztikai témaköreiben is. Az értekezés alapgondolatai felhasználhatók más különleges rendeltetésű rendészeti-, és rendvédelmi szervek logisztikai támogatásának tervezésénél-, szervezésénél is. Javaslataim segíthetik olyan logisztikai-, és nem logisztikai beosztású szakállomány munkáját, akik feladata a különleges erők alkalmazásának közép-, és hosszú távú tervezése. Az értekezés segítséget nyújthat a különleges erők támogatásában a logisztikai szemlélet változásának. A kutatás alapja lehet, egy saját különleges műveleti szerepvállalás logisztikai támogatásának szervezéséhez.

A KUTATÁSI EREDMÉNYEK GYAKORLATI FELHASZNÁLHATÓSÁGA

A kutatás eredményei közvetlenül alkalmazhatók:

- az MH folyamatban levő különleges műveleti szerepvállalásban;
- az MH esetleges különleges műveleti vezető nemzeti szerepvállalás támogatásának szervezésénél;
- egy koherens, különleges művelet specifikus sztenderd támogató eljárás, illetve logisztikai támogató doktrínális háttér megalkotásához.

A kutatás eredményei további biztonságpolitikai együttműködési területen is alkalmazhatóak. A logisztikai vonatkozású hozzáadott értékek a V4 országok együttműködésének fejlesztésében, a közös képességfejlesztésben, illetve a CEDC együttműködés keretében kialakítandó egyesített logisztikai támogató csoport felállítása keretében használhatóak fel.

Kiképzés – felkészítés – képzés – oktatás területén: Az értekezés oktatásban-, képzésben-, szakmai továbbképzésben való felhasználásával kinevelhető egy a különleges művelet, és a különleges művelet specifikus támogatás lényegét értő katonai logisztikai szakember gárda, mely jelentős lépés lehet a szemléletváltásban.

Szervezetfejlesztési területen: Az értekezésben megfogalmazottakat a szervezetfejlesztésben felhasználva fokozható az erőforrások ésszerű és gazdaságos felhasználása, fokozható a támogató rendszer integrációs képessége, telepíthetősége. A képességfejlesztéssel kapcsolatos

tapasztalatok feldolgozásával elkerülhető a logisztikai támogató rendszer lemaradása, egy majdani új képességfejlesztési feladatban. **A szervezetfejlesztésben javasolt alegységek létrehozása után, biztosítható a különleges műveletre már nem alkalmas katonák rendszerben tartása. Tudásukat felhasználva, logisztikai ismeretekkel kiegészítve, minden eddigi oktatási-, képzési módszernél gyorsabban „felmutatható” a különleges művelet lényegét értő-, az iránt elkötelezett logisztikai szakbeosztású katona.**

Egyéb területeken: Az értekezés eredményei más, különleges rendeltetésű szervezet támogatás szervezésénél is alkalmazhatók, főleg akkor, ha a kitűzött cél az önálló támogató egység kialakítása. Emellett kutatómunkám alapot nyújthat a menedzsmenttudományok katonai vonatkozású alkalmazásának vizsgálatára.

A DOKTORJELÖLT TÉMAKÖRBŐL KÉSZÜLT PUBLIKÁCIÓS JEGYZÉKE

(A megjelenés sorrendjében)

1. Bodoróczki János: Új kiképzési követelmények a különleges erőket támogató katonák számára, Bolyai Szemle, 2010. XIX. évf. 4. szám, pp 65-76
2. Bodoróczki János: A stratégia alkotás módszerei és alkalmazása, a különleges erők önálló logisztikájának megvalósításában, Honvédségi Szemle, 2010. 64. évfolyam 4. szám, pp 15-17.
3. Bodoróczki János - Tatár Balázs: A különleges erők önálló logisztikája - Stratégia és minőségbiztosítás, Országos Tudományos Pályázat – MH ÖHP TKH TT, 2010, Székesfehérvár
4. Bodoróczki János: Logisztika és a különleges műveleti csoport műveleti területen, Hadmérnök, 2010, V. Évfolyam 1. szám, pp 173-179.
5. Bodoróczki János: Gondolatok az aszimmetrikus hadviselés logisztikai támogatásáról, Bolyai Szemle, 2013. XXII. évf. 1. szám, pp 119-136.
6. Bodoróczki János: A Magyar Honvédség a XXI. Században (gondolatok az új kihívásokról), Hadtudományi Szemle, 2013. 6. évfolyam 2. szám, pp 1-9.
7. Bodoróczki János: Overview of army special operations, and special operation logistic - A különleges erők (army), és a különleges erők logisztikájának áttekintése. Bolyai Szemle, 2013. XXII. évf. 2. szám, pp 101-112.
8. Bodoróczki János: A különleges erők történetének áttekintése, Hadtudományi Szemle, 2013. 6. évfolyam 4. szám, pp 1-10.

9. Bodoróczy János: U.S. Army Special Operations Sustainment, Hadmérnök, 2014, IX. Évfolyam 1. szám, pp 16-24.
10. Bodoróczy János: Logistical support of asymmetric warfare, Bolyai Szemle, 2014, XXIII. Évfolyam 2014/1 szám, pp 27-34.
11. Bodoróczy János: Az Egyesült Államok szárazföldi haderőnem különleges erőinek támogatása, Hadmérnök, 2014, IX. Évfolyam 2. szám, pp 158-165.
12. Bodoróczy János: A magyar különleges erők logisztikai támogatása, Hadmérnök, 2014, IX. Évfolyam 2. szám, pp 166-176.
13. Bodoróczy János: A logisztika története, Hadmérnök, 2014, IX. Évfolyam 4. szám, pp 75-85.
14. Bodoróczy János: A különleges művelet specifikus logisztikai támogató rendszer fejlesztése a logisztikai stratégiaalkotási módszerek figyelembevételével, Hadmérnök, 2015, X. Évfolyam 2. szám, pp 122-134.
15. Bodoróczy János: Gondolatok a Magyar Honvédség logisztikai rendszerének kihívásairól, és az integritás fokozásáról, Honvédségi Szemle, 2015/5, pp 99-104.

Magyar nyelvű előadás (Az előadás sorrendjében)

16. Proceedings of the new challenges in the field of military sciences 2010 7 th international scientific conference - A különleges erők önálló logisztikája, Budapest, ZMNE, Hungária krt. 9-11, 2010, szeptember 28-30.
17. Haza szolgálatában, Budapest, Nemzeti Közszerológiai Egyetem, Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Hungária krt. 9-11, 2013. október 25.

A DOKTORJELŐLT SZAKMAI-TUDOMÁNYOS ÉLETRAJZA

Személyi adatok

Vezetéknév / Utónév Bodoróczki János
Telefonszám Mobil: 30/396-9538 Vezetékes: -
E-mail bodoroczki.janos@uni-nke.hu
bodoroczki.janos@mil.hu
Születési dátum 1976. május 10.

Szakmai tapasztalat

Beosztás Nemzeti Közszerológati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Tanársegéd 2017-
Ludovika Zászlóalj Hadműveleti részleg vezető 2015 - 2017
Ludovika Zászlóalj mb. Törzsfőnök 2013-2015
Ludovika Zászlóalj Hadműveleti és kiképzési részleg vezető 2011-2013
Ludovika Hallgatói Zászlóalj Évfolyam parancsnok 2011
MH 34 BLKMZ Támogató század parancsnok 2006-2011
MH 32 BÖDE Katonai rendész szakaszparancsnok (századparancsnok helyettes) 2003-2006
MH 101 TÜDD Törzstámogató üteg parancsnok 2001-2003
Külszerológat / beosztás Tanácsadó Csoport Afganisztán / Afgán Határörserg (Afghan Border Police-ABP) G3 Hadműveleti tanácsadó
Tartományi újjáépítési Csoport (PRT 4) Afganisztán / Logisztikai szakaszparancsnok

Tanulmányok

Végzettség / képesítés Doktorandusz hallgató 2013 - 2015
Felsőfokú Logisztikai Menedzser (Msc 2011)
Okleveles katonai logisztikai vezető (2011)
Technika tanár (2001)
KLKF (tüzér)

Kutatási terület Az aszimmetrikus-, és hibrid hadviselés logisztikai támogatása
A különleges erők logisztikai támogatása

Oktatást / képzést nyújtó intézmény neve és típusa Nemzeti Közszerológati Egyetem - HDI
Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem –BKMK
Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola (2001)

Idegen nyelv Francia alapfokú (ARMA)
Középfokú Angol (NATO STANAG 6001 2. 2. 2. 2.)